

Nr 350.

Av herr Pålsson, om utjämning av priserna å flytande motorbränsle.

Frågan om regional utjämning av priserna på flytande bränsle var föremål för behandling vid riksdagen år 1946 i anledning av motioner I: 28 och I: 184 samt II: 17 och II: 301. Riksdagen beslöt i anledning av motionerna den 28 juni 1946 hos Kungl. Maj:t anhålla om utredning, huruvida och på vad sätt en regional utjämning av priserna på flytande motorbränslen lämpligen kunde åstadkommas. Utredningen uppdrogs åt oljeutredningen 1945, som avgav betänkande den 18 februari 1947 ang. handeln med olja (SOU 1947: 14). Oljeutredningen anförde däri bl. a. följande:

»Man kan göra gällande, att det är ett allmänt intresse, att kostnaderna för transporter i Norrland och andra trakter med stora avstånd kunna hållas nere. Genom de stora avstånden har befolkningen i sådana trakter en börda, som är avsevärt större än den befolkningen i de mera tätbyggda delarna av landet har att bära. Detta är emellertid i stort sett ett norrlandsproblem, som bör behandlas i sitt särskilda sammanhang. Vi ha också i vårt tidigare yttrande till vederbörande riksdagsutskott uttalat, att en utjämning av priserna kan motiveras ur sociala och näringspolitiska synpunkter. Vi anse emellertid, att det ej tillkommer oss att ur dessa synpunkter bedöma, huruvida den ifrågasatta utjämningen bör komma till stånd.

Vad däremot beträffar de tekniska möjligheterna att genomföra en utjämning av priserna och lämpligheten av åtgärden ur denna synpunkt, anse vi oss böra framhålla följande. Om nuvarande organisation av oljehandeln bibehålles, torde införandet av enhetliga priser förutsätta antingen en clearing i statlig eller enskild regi eller statssubvention. Med hänsyn till den administrativa apparat, som då skulle erfordras, anse vi oss böra avstyrka, att åtgärden vidtages. Om handeln koncentreras till ett företag, exempelvis ett monopolföretag, som kan utjämna de totala fraktkostnaderna på försäljningen över hela landet, anse vi oss kunna tillstyrka en utjämning.»

Oljeutredningens förslag har ännu icke föranlett till någon åtgärd.

Då, icke minst med hänsyn till den sedan dess inträffade prisstegringen, frågan om utjämning av priserna på flytande motorbränsle blivit för Norr-

lands del än mera aktuell än tidigare, har länsstyrelsen i Jämtlands län i skrivelse till Kungl. Maj:t den 29 december 1949 upptagit denna fråga till behandling främst ur norrlandssynpunkt.

Länsstyrelsen har framhållit olägenheterna av att motortrafiken i Norrland genomsnittligt har att räkna med högre omkostnader för drivmedel än vad fallet är i södra och mellersta Sverige. Dessa högre kostnader för drivmedel bidraga till att höja levnadskostnaderna och kostnaderna för de produkter, som framställas inom Norrland. Omsorgen om Norrlands näringsliv synes enligt länsstyrelsen starkt motivera ett förnyat övervägande av huruvida prisvariationerna på flytande motorbränslen borde kunna elimineras. Vissa tidigare mot en utjämning åberopade skäl torde enligt länsstyrelsen numera icke behöva tillmätas betydelse.

Utän att taga ställning till de olika möjligheter, som må förefinnas att vinna det avsedda syftet, har länsstyrelsen funnit frågan vara av den vikt för därav berörda landsdelar, främst Norrland, att en förnyad utredning, därvid hänsyn tages till de senaste årens erfarenheter i fråga om prisutjämning på andra områden, borde ske angående utjämning helt eller delvis av priset på flytande motorbränsle i syfte att i möjligaste mån eliminera olägenheterna av den nuvarande zonindelningen för de i sådant hänseende sämst ställda delarna av landet. Länsstyrelsen har på grund därav i sin underdåniga framställning den 29 december 1949 hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föranstalta om en förnyad utredning i nu angivet avseende.

Avskrift av länsstyrelsens framställning kommer att tillhandahållas vederbörande utskott.

Med instämmande i de synpunkter, som angivits i länsstyrelsens i Jämtlands län underdåniga framställning den 29 december 1949, och alldeles oavsett den eventuella skattesänkning å flytande motorbränsle eller vissa grupper därav, som kan ifrågakomma under den närmaste tiden, hemställs,

att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t hemställa om skyndsamt förnyad utredning angående utjämning av priserna å flytande motorbränsle i ovan angivet syfte.

Stockholm den 26 januari 1950.

Olof Pålsson.